

Päiväys
22.1.2026

Diaarinumero
408/03.04.04.04.19/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

22.1.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **29.1.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 22.1.2026 nro 66/2026, valitus ympäristölupa-asiassa, koskien eläinsuojan ympäristöluvan muuttamista, Laukaa.

Valittaja ja luvan hakija

Javiko Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **22.1.2026 – 2.3.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **2.3.2026**.

22.1.2026

Dnro 408/03.04.04.19/2025

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija Javiko Oy**Päätös, josta valitetaan**

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta 26.2.2025 (19.2.2025 § 28).

Laukaan ympäristönsuojeluviranomainen on muuttanut Javiko Oy:n turkistarhan eläinsuojaa koskevaa ympäristölupaa lisäämällä siihen valumavesien käsittelyä koskevan lupamääräyksen 4.1, tilarehustamon toimintaa koskevat lupamääräykset 7.1–7.7, haittaeläinten karkotusta ja melua koskevat lupamääräykset 8.1–8.2 sekä ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaista vakuutta koskevan lupamääräyksen 11. Lisäksi on muutettu polttonesteiden ja kemikaalien varastointia koskevaa lupamääräystä 6 ja raportointia koskevaa lupamääräystä 9 sekä poistettu rehun ja sen raaka-aineiden varastointia koskeva lupamääräys 7. Lisätyt ja muutetut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti:

Valumavesien käsittely

4.1. Tarha-alueen kuivatus- ja hulevedet tulee johtaa sorasuodattimelle ja käsitellä 23.10.2024 päivitetyn suunnitelman mukaisesti. Suodattimen toimivuutta tulee seurata ennen ja jälkeen suodatinkäsittelyä otetuista lupamääräyksen 4 mukaisista vesinäytteistä. Näytteenotto tulee tapahtua ulkopuolisen sertifioidun näytteenottajan toimesta.

Hiekkasuodattimen massat tulee vaihtaa enintään kolmen vuoden välein. Kokoojaoja on tyhjennettävä kiintoaineksesta vähintään kerran vuodessa. Massojen vaihtoväli ja kiintoaineksen poistoväli voi olla valvontaviranomaisen hyväksymänä pidempi, mikäli vesinäytetulosten ja ojan tarkkailun perusteella valvontaviranomainen on tämän kirjallisesti hyväksynyt.

Suodatinhiekan vaihto ja lietteen poisto tulee ajoittaa mahdollisimman kuivaan kauteen tai suorittaa talvella, jotta vältytään mahdollisilta kuormituspiikeiltä. Hiekkasuodattimen massat ja ojan kiintoaine tulee käyttää peltolannoitteena

tai toimittaa asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopaikkaan. Massat ja lietteet voidaan sekoittaa myös lantalassa lannan joukkoon.

Suunnitelman mukainen kuivatusvesien käsittelyjärjestelmä tulee olla toteutettu 5 kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Toteutus tulee dokumentoida valokuvin, joista ilmenee muun muassa suojarakenteiden (kalvot) asentaminen sekä varjotalojen välisen kuivatuksen kytkeminen käsittelyjärjestelmään.

Polttonesteet ja kemikaalit

6. Polttoaineen säilyttämiseen tarkoitetun säiliön sekä muiden öljytuotteiden ja kemikaalien säilytysastioiden tulee olla tiiviitä ja kannellisia ja ne tulee säilyttää tiiviillä viemäroimattömällä alustalla tai säiliön tilavuutta vastaavissa suoja-altaissa ja lukittavissa tiloissa. Varastointipaikalle tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta.

Ulkona sijaitsevan polttonestesäiliön tulee olla kaksivaippainen, kiinteästi valuma-altaallinen säiliö tai säiliön tilavuutta vastaavalla suoja-altaalla varustettu yksivaippainen säiliö. Sadeveden pääsy suoja-altaaseen tulee estää katoksella tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Polttoainesäiliön tulee olla tyyppihyväksytty polttoaineen varastointiin ja varustettu tyyppikilvellä. Säiliössä on oltava merkintä sisällöstä. Täyttöaukon tulee olla lukittu. Säiliö on varustettava laponestolla ja ylitäytönestimellä.

Työkoneiden tankkauksessa tulee noudattaa huolellisuutta. Mahdollisista polttoaine tai öljy- tai kemikaalivahingoista tulee ilmoittaa välittömästi pelastusviranomaisille ja valvontaviranomaiselle.

Tilarehustamo

Sivutuotteet ja niiden määrät, tiloja koskevat vaatimukset

7.1 Tilarehustamolle saadaan ottaa vastaan sivutuoteluokkiin 2 ja 3 kuuluvia hakemuksen mukaisia eläinperäisiä sivutuotteita enintään 250 tonnia vuodessa. Rehua saa valmistaa enintään 850 tonnia vuodessa. Rehun käytettävien raaka-aineiden, eläinperäiset sivutuotteet mukaan lukien, kokonaisvarastointimäärä saa olla enintään 100 tonnia. Mikäli rehun valmistusmäärä tai rehun raaka-aineiden laatu tai määrä muuttuu, tulee luvan saajan ilmoittaa siitä valvontaviranomaiselle.

Kaikki raaka-aineet tulee kuljettaa tilarehustamoon tiiviissä säiliöissä tai suljetuissa kuormissa. Niiden kuljetuksesta ja varastoinnista ei saa aiheutua terveyshaittaa, hajuhaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muutakaan haittaa ympäristölle. Piha-alueella ei saa varastoida pilaantuvaa eläin- tai teurasjätettä tai eläinperäistä sivutuotetta.

Tilarehustamon tilojen ja laitteiden on täytettävä Laukaan kunnaneläinlääkärin lausunnossa (13.12.2024) mainitut vaatimukset. Rehustamolle varatussa tilassa

ei saa olla muuhun toimintaan liittyvää varastointia ja eläinten pääsy rehustamon tiloihin on oltava estetty.

Sivutuotteiden käsittely

7.2 Tilarehustamon vastaanottamat teurastuksen sivutuotteet tulee olla käsitelty hapottamalla tai kuumentamalla teurastamon keräyskeskuksessa tai niiden tulee olla käsitelty sivutuotelain nojalla hyväksytyssä käsittelylaitoksessa. Esikäsiteltyinä vastaanotetut raaka-aineet tulee välittömästi käyttää rehun valmistuksessa tai sijoittaa pakkasvarastoon. Rehuksi käytettävien kanojen, broilereiden ja kalkkunoiden esikäsittelemättömät raadot ja kalasivutuotteet tulee käsitellä lainsäädännön edellyttämällä tavalla välittömästi vastaanoton jälkeen tai varastoida pakkaskonttiin.

Pakastettujen raaka-aineiden sulatus, raaka-aineiden käsittely, jauhaminen ja hapotus sekä rehun valmistus tulee tehdä rehustamon sisätiloissa vesitiiviillä alustalla, josta valumat voidaan kerätä talteen.

Hapotus tulee suorittaa Ruokaviraston lausunnossa (2.5.2024) kuvatulla tavalla ja siihen saa käyttää kyseisessä lausunnossa mainittuja lisäaineita. Hapotuksessa käytettävät vaaralliset kemikaalit tulee varastoida kiinteästi hapotuspaikalle sijoitettuna omissa sisältömerkinnöillä varustetuissa konteissaan, jotka on sijoitettu kontin tilavuutta vastaavaan tiiviiseen suoja-altaaseen. Happo- ja kemikaalilisäys tulee tehdä tiiviisti suljettavan hanan/yhteyden kautta. Kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet sekä imeytysainetta tulee olla kemikaalin varastointipaikassa.

Varastointi

7.3 Esikäsitellyt (hapotetut) raaka-aineet tulee varastoida nestetiiviissä umpinaisissa konteissa katetussa tiivispohjaisessa tilassa. Mikäli eläinten pääsy varastointitilaan on täysin estetty, voivat kontit olla päältä avonaisia.

Sivutuotteiden varastointierissä ja hapotetun sivutuotteen varastointikonteissa tulee olla tuotteesta riippuen ainakin seuraavat tunnistemerkinnät:

- sivutuoteluokka, vastaanottopäivä, sivutuotelaji (kala, kana, kalkkuna), sivutuotteen alkuperä (rahtikirjan numero), teksti ”turkiseläinten ruokintaan”
- käsittelymenetelmä, käsittelypäivä, pH

Mikäli hapotetun raaka-aineen pinnalta kerätään rasvaa, tulee sen varastosäiliöihin lisätä myös edellä mainitut merkinnät.

Rehun valmistuksessa käytettävät kuivat raaka-aineet voidaan varastoida säkeissä tai siilossa. Mikäli valmista rehua tai märkiä raaka-aineita varastoidaan siilossa, tulee siilon alla olla betonilaatta, jolta vedet johdetaan umpisäiliöön.

Rehua tulee valmistaa eläinmäärän tarvetta vastaava määrä. Valmis rehu tulee säilyttää umpinaisissa astioissa tai suljetuissa tiloissa tiiviillä alustalla erillään

raaka-aineista ja käyttää ruokintaan välittömästi, tai pakastaa. Valmiin rehun varastointi piha-alueella on kielletty.

Jätehuolto

7.4 Rehun ja raaka-aineiden varastosäiliöt tulee tarvittaessa puhdistaa ja desinfioida. Laitoksessa on oltava asianmukaiset erilliset tilat säiliöiden ja astioiden puhdistamista ja desinfiointia varten, jätevedet pesupaikalta tulee johtaa täyttymishälyttimellä varustettuun umpisäiliöön, joka tulee tyhjentää ajoissa ennen täyttymistä. Sivutuotteiden ja rehun varastointiin käytettävien konttien tulee näyttää puhtailta, niissä ei saa olla näkyvää likaa. Likaisia varastosäiliöitä ei saa varastoida piha-alueella.

Mikäli rehun valmistuksessa tai raaka-aineiden käsittelyssä syntyy hylättyjä eriä, tulee ne toimittaa jätteenä laitokseen, jolla on ympäristölupa ottaa niitä vastaan.

Ympäristönsuojelu

7.5 Rehun valmistuksessa ja jakelussa tulee noudattaa huolellisuutta, valumat ympäristöön tulee estää. Sivutuotteiden käsittely, varastointi, rehun valmistus ja jakelu tulee suorittaa niin, ettei siitä aiheudu epäsiisteyttä, hajuhaittaa, ympäristön pilaantumista tai haittaeläinten lisääntymistä. Tilarehustamon tilat, varastot sekä piha-alueet tulee pitää siistissä kunnossa.

Tilarehustamon kirjanpito ja raportointi

7.6 Tilarehustamon toimintaa koskevan kirjanpidon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- vastaanotettujen sivutuotteiden laatu ja määrä
- käytettyjen kemikaalien laatu ja määrä
- käytettyjen rehun lisäaineiden laatu ja määrä
- hapotuspäivät ja hapotetun sivutuotteen laatu ja määrä
- valmistetun rehun määrä
- umpisäiliöiden tyhjennysten ajankohta, tyhjentäjä, jäteveden määrä
- hylättyjen sivutuotteiden/rehujen määrä, toimituspaikka
- muut tilarehustamon toiminnassa muodostuneet jätteet
- tilarehustamon vuosittainen toiminta-aika

Tositteet ja kuitit sivutuotteiden, rehun muiden raaka-aineiden ja jätteiden toimituksista tulee tallettaa ja esittää pyydettyä. Edellä mainitut kirjanpitotiedot tulee liittää vuosittain YLVA:aan toimitettavaan lupamääräyksen 9 mukaiseen vuosiraporttiin.

Tilarehustamon ja sen toimintojen sijoittuminen

7.7 Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa kahden kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi suunnitelma tilarehustamon toimintojen sijoittumisesta. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon edellä mainitut toimintaa koskevat määräykset sekä

tilarehustamosta annetut lausunnot. Tilarehustamon toiminnot tulee sijoittaa asemapiirrookseen. Asemapiirrooksesta tulee käydä ilmi rehun valmistuksessa käytettävien kemikaalien ja laitteistojen ja varastointitilojen sijoituspaikat sekä kaluston pesuun tarkoitettu tila ja jätevesien johtaminen. Toimintaan liittyvien pullokaivojen tilavuus tulee selvittää ulkopuolisella asiantuntijalla, ellei tietoja löydy rakennusta koskevista asiakirjoista. Tilarehustamo tulee toteuttaa suunnitelman mukaisesti 5 kuukauden sisällä päätöksen voimaantulosta.

Haittaeläinten karkotus, nestekaasutykin käyttö ja melua koskevat määräykset

8.1 Haittaeläimiä tulee torjua ensisijaisesti mekaanisilla torjuntakeinoilla (mm. verkot, aitaaminen) sekä pitämällä tarha-alue siistinä ja poistamalla toimintaan kuulumattomat rakenteet. Äänettömillä torjuntakeinoilla (mm. laser) voidaan myös torjua haittaeläimiä ilman ympäristöön kohdistuvaa meluhaittaa.

8.2 Mikäli haittaeläinten torjuntaan käytetään ääneen perustuvaa karkotinta (kaasutykki) saa sitä käyttää kello 07–21 välisenä aikana. Laite tulee suunnata pois päin asutuksesta. Torjuntalaitteesta lähtevä melu ei saa lähimmällä asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ylittää melun A-painotettua ekvivalenttitasoa (L_{Aeq}) 55 dB:ä. Mikäli on aiheutta olettaa raja-arvon ylittyvän tai käytöstä aiheutuvan melun olevan erityisen häiritsevää, voidaan melutaso velvoittaa mitattavaksi ulkopuolisen asiantuntijatahon toimesta.

11. Vakuus

Toiminnanharjoittajan on asetettava valvontaviranomaisen hyväksi Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaiseksi vakuudeksi 5 000 €:n vakuus tilarehustamon jätehuollon ja muiden lopettamiseen liittyvien jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi. Vakuus tulee asettaa kahden kuukauden sisällä tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava ja lainvoimainen lupa on pidettävä voimassa. Toissijaisesti Javiko Oy on vaatinut, että lupamääräyksiin 4.1, 7.1–7.4, 7.6, 7.7 ja 8.2 sisältyviä määräaikoja ja velvoitteita on muutettava tai poistettava kokonaan. Yhtiö on vaatinut valumavesien käsittelyn toteutusaikatauluun lisää aikaa. Varastointia, jätehuoltoa ja tilarehustamon kirjanpitoa koskevien lisävaatimusten ja ilmoitusvelvollisuuksien tulee vastata vain lain edellyttämiä vaatimuksia. Haittaeläinkarkottimen käytön tulee olla sallittua kaikkina vuorokauden aikoina. Vakuuden määräksi on muutettava 1 000 euroa.

Perustelut

Lupamääräyksessä 4.1 asetettu toteutusaikataulu kuivatusvesien käsittelyjärjestelmän toteuttamiselle on liian lyhyt. Lyhyestä aikataulusta aiheutuu merkittäviä haittoja. Ketut ovat poikimisaikana huhti-heinäkuussa erityisen herkkiä ympäristön häiriöille, kuten uusille äänille ja hajuille.

Ulkopuolisten työkoneiden ja henkilöiden toiminta varjotalojen läheisyydessä voi tällöin aiheuttaa ketuille merkittävää stressiä, joka saattaa johtaa poikasten menetyksiin, heikentyneeseen kasvuun ja lisääntyneeseen alttiuteen sairauksille. Tämä aiheuttaa taloudellisia menetyksiä tarhaajalle. Toteutuksen nopea aikataulu aiheuttaa taloudellisia haasteita yritykselle. Myös urakoitsijan muut projektit on otettava huomioon. Talvikaudella routa estää tehokkaan työskentelyn ja aiheuttaa lisäkustannuksia. Välitöntä ympäristöllistä vaaraa ei ole, sillä vesinäytteet ovat aina pysyneet sallittujen rajojen alapuolella. Työ tulisi toteuttaa vaiheittain ilman tiukkaa aikataulua. Tämä mahdollistaa työn sujuvuuden sopeuttamisen, eläinten tarpeet ja vähentää häiriöiden riskiä.

Lupamääräyksessä 7.1 asetettu määräys, jonka mukaan tilarehustamo saa vastaanottaa vain hakemuksessa ilmoitettuja sivutuotteita on kohtuuton ja rajoittaa yritystoimintaa. Turkistarha vastaanottaa raaka-aineita sivutuoteluokissa 2 ja 3. Raaka-aineiden saatavuus riippuu markkinatilanteesta, eikä niitä ole realistista ennakoida tarkasti, koska uusia ja edullisempia vaihtoehtoja voi tulla saataville ja niihin on tartuttava nopealla aikataululla. Valvontaviranomaisen päätöstä ei ole aina mahdollista odottaa. Valvontaviranomainen saa tarvittavat tiedot vuosiraportoinnin kautta. Erillinen ilmoitusvelvollisuus aiheuttaa turhaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa ilman lisähyötyä ympäristönsuojelun kannalta. Toiminnan kuvauksesta poiketen kalajalostuksen raaka-aineita tulee pakastetun lisäksi tuoreina. Yritystoiminnan rajoittaminen saattaa asettaa tilarehustamon eriarvoiseen asemaan verrattuna muihin toimijoihin.

Lupamääräyksessä 7.2 määritelty hapotuksessa käytettävien kemikaalien kiinteä paikka määritellään, kun päätös hapotettujen raaka-aineiden valmistuksen jatkamisesta on tehty.

Lupamääräys 7.3 on muutettava vastaamaan valvontaeläinlääkärin 8.1.2025 hyväksymiä tilarehustamon vaatimuksia sivutuotteiden varastointimerkinnöissä. Lupamääräykseen ei tule lisätä tarpeettomia kirjausvelvoitteita. Vaatimusten tulee olla tarpeellisia ja kohtuullisia. Merkintävelvoitteita ei tulisi lisätä ilman painavaa syytä.

Lupamääräyksessä 7.4 asetettu umpisäiliöiden täyttymishälytyksen asentamisvaatimus on muutettava. Vaatimusten tulee olla tarpeellisia ja kohtuullisia. Umpisäiliöitä seurataan ja ne on tyhjennetty säännöllisesti. Täyttymishälyttimelle ei ole ollut käytännön tarvetta. Vaatimuksen hälyttimestä on perustuttava todellisiin ympäristöriskeihin.

Lupamääräyksessä 7.6 asetetut turkistarhan tilarehustamon kirjanpito- ja raportointivaatimukset on pidettävä kohtuullisina ja linjassa voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Lisävaatimuksia ei tule asettaa ilman selkeitä perusteita. Turkistarhojen toimintaan liittyvät rehujen ja rehulisäaineiden käyttöä koskevat säännökset sisältävät jo merkintävelvollisuuksia, jotka koskevat rehujen koostumusta, alkuperää, valmistusta ja käyttöä. Toimintaa valvoo eläinlääkintäviranomainen, joka vastaa eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta ja valvonta kattaa myös rehujen laadun ja asianmukaisen käytön, sisältäen merkintöjen tarkastamisen. EU-lainsäädäntö asettaa myös

vaatimuksia rehujen jäljitettävyydelle koko tuotantoketjussa. Mikäli aineiden käyttö aiheuttaisi merkittäviä ympäristöriskejä, olisi ne todennäköisesti jo säännelty EU-tasolla tai kansallisessa lainsäädännössä ympäristönsuojelun näkökulmasta. Lisämerkinnät luovat päällekkäistä työtä eläinlääkinnälliseen kirjanpitoon ja raportointiin ilman lisähyötyä ja lisäävät toiminnanharjoittajan hallinnollista taakkaa. On perusteltua, että raportointi tehdään osana tavanomaista vuosiraportointia.

Lupamääräyksessä 7.7 määrättyä tilarehustamon toimintojen uudelleen sijoittamista ja toimintojen suunnittelua ei tule asettaa määräajan piiriin. Päätöksenteon ja toteutuksen aikataulun tulee perustua toiminnanharjoittajan tarpeisiin ja liiketoimintapäätöksiin. Suunnitelmaa ei ole mahdollista toimittaa valvontaviranomaiselle tarkistettavaksi määrättyssä ajassa, koska ei ole varmaa, jatkuuko sivutuotteiden säilöhapotus. Päätöksentekoa varten on oltava riittävästi aikaa harkita ja arvioida vaihtoehtoja. Toteutusajankohta tulee määritellä sen mukaisesti, otetaanko laitteet uudelleen käyttöön. Ilmoitusvelvollisuuden osalta on tarkennettava, kenelle ilmoitus tulee tehdä. Eläinlääkäri on hyväksynyt, että käyttökiellossa olevat laitteet ovat peitettynä pihassa, kunnes ne otetaan uudelleen käyttöön.

Viranomainen on lupamääräyksen 8.1 osalta jättänyt huomioimatta toiminnanharjoittajan perustelut kaasutykin käytölle. Haittaeläinten torjunnassa mekaaniset karkottimet menettävät usein tehonsa nopeasti eläinten tottuessa niihin. Kaasutykki on tehokkain ratkaisu kaikkien haittaeläinten torjunnassa, sillä sen suuntaa voidaan muuttaa, jolloin ääni kuuluu eri suunnista säilyttäen karkottavan vaikutuksensa. Kaasutykkiä ei käytetä ainoastaan lintujen torjuntaan. Kaasutykki ei aiheuta tarpeetonta melua. Haittaeläinten monimuotoinen karkotus on vaatimus sertifikaatissa ja bioturva-asetuksessa. Turkiseläimet tottuvat kaasutykin ääneen sen toistuvuuden ja samanlaisuuden vuoksi, jolloin sen vaikutus niihin on vähäinen. Käytön aloittaminen hyvissä ajoin auttaa kettuja tottumaan ääneen ennen herkkää poikimis- ja pentuaikaa. Laserin käyttö voi aiheuttaa häiriötä ja stressiä turkiseläimille. Haittaeläinten torjunnassa käytettävien menetelmien valinnassa tulee ottaa huomioon sekä niiden tehokkuus että vaikutukset tarhattaviin eläimiin.

Lupamääräyksessä 8.2 asetettuja haittaeläinkarkottimen (kaasutykin) käyttöaikoja on muutettava. Toiminnanharjoittajalla on oikeus käyttää karkotinta, kunhan siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle tai naapureille. Rajoitusten on oltava perusteltuja ja suhteessa aiheutuvaan haittaan. Vain yksi henkilö on valittanut kahdesti karkottimen käytöstä. Karkottimen käyttö ei ole aiheuttanut merkittävää haittaa tai häiriötä ympäristössä. Laitetta on käytetty säännöllisesti. Valittaja on vedonnut ympäristöterveystarkastajan antamaan lausuntoon, jossa on määritelty karkottimen käyttöajat ja desibelitasot sekä kunnaneläinlääkärin lausuntoon, jonka mukaan tykin käytöstä ei ole havaittu haittaa turkiseläimille. Haittaeläinkarkottimen on mahdollistettava kaikkien haittaeläinten torjunta kaikkina vuorokauden aikoina.

Lupamääräyksessä 11 asetettua vakuutta on kohtuullistettava. Toiminta on jatkunut pitkään ongelmitta ja turkistarhan ympäristövaikutukset ovat osoittautuneet hallinnassa oleviksi. Toiminnan laajuus, luonne ja mahdolliset ympäristöriskit huomioiden 1 000 euron vakuus on riittävä.

Turkistarha on toiminut 1970-luvulta lähtien eikä luvan ehtoja ole vaadittu muutettavaksi ennen vuotta 2023, jolloin ympäristötarkastaja on ryhtynyt poikkeuksellisen laajamittaiseen tarkastustoimintaan. Lupa- ja valvontalautakunnalle on esitetty vain yksi tarkastuskäyntiä koskeva muistio kuvineen, tämä herättää kysymyksiä päätöksenteon avoimuudesta, oikeudenmukaisuudesta sekä viranhaltijan puolueettomuudesta ja luotettavuudesta. Vaasan hallinto-oikeuden on pyydettävä nähtäväksi kaikki muistiot, valokuvat ja vastineet kaikista ympäristötarkastuskäynneistä vuosilta 2023–2024.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Laukaan kunnassa.

Laukaan lupa- ja valvontalautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Laukaan kunnaneläinlääkärille on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Laukaan ympäristövalvonta on antanut valituksen johdosta lausunnon.

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen on antanut valituksen johdosta vastineen.

Laukaan kunnan valvontaeläinlääkärit ovat antaneet valituksen johdosta vastineen.

Javiko Oy on antanut lausunnon ja vastineiden johdosta vastaselityksen, jossa on muun ohella pyydetty Vaasan hallinto-oikeutta pyytämään Suomen turkiseläinten kasvattajain liitto ry:n eläinlääkäriltä lausunto ympäristösihteerin väitteistä sekä todettu, että eri viranomaiset ovat antaneet toisistaan poikkeavia ohjeita, mikä on aiheuttanut epäselvyyttä. Yhtiö on pyytänyt hallinto-oikeutta pidentämään tai poistamaan määräaikoja sekä sallimaan valumavesien käsittelyn toteuttamisen vaiheittain.

Yhtiö on lisäksi toimittanut hallinto-oikeudelle Laukaan kunnan ympäristösihteeriltä ja valvontaeläinlääkäreiltä pyytämänsä ja saamansa täsmennykset muun muassa heidän antamistaan lausunnoista tai vastineista.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*).

Ympäristönsuojelulain 49 §:n kohtien 1–5 mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;

- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Vakuus voidaan jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa ovat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden vaatimatta jättämisen edellytyksistä.

Ympäristönsuojelulain 60 §:n 1 momentin mukaan vakuuden on oltava riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava muun muassa tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta. Pykälän 2 momentin mukaan luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja. Pykälän 3 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on toimitettava valvontaviranomaiselle säännöllisesti päästöjen tarkkailun tulokset ja muut valvontaa varten tarvittavat tiedot, siten kuin ympäristöluvassa tarkemmin määrätään.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 3 §:n 2 momentin 3) kohdan mukaan lupahakemuksessa on ilmoitettava tiedot käytettävistä raaka-aineista, kemikaaleista ja muista tuotantoon käytettävistä materiaaleista sekä niiden varastoinnista, säilytyksestä ja kulutuksesta, jos se on toiminnan luonne ja vaikutukset huomioon ottaen päätösharkinnan kannalta tarpeellista.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Asian vireille tulo ja voimassa oleva ympäristölupa sekä asian riittävä selvittäminen

Javiko Oy:n toimintaa koskee voimassa oleva Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 21.12.2016 antama ympäristölupapäätös dnro 728/11.01.00/2014 kettutarhalle Leppäveden kylässä kiinteistöllä Seriola 410-406-11-172.

Voimassa olevaan ympäristölupaan on liitetty lupamääräykset 1–10. Lupamääräyksen 1 mukaan varjotaloihin saadaan sijoittaa 850 siitoskettua poikasineen. Varjotalojen yhteispituus on 1 565 juoksumetriä. Saman määräyksen mukaan varjotalojen alla on oltava vesitiivis suojakalvo, jonka päältä suotovedet on kerättävä hallitusti talteen umpisäiliöihin. Umpisäiliöiden tulee vastata 12 kuukauden varastointitilavuutta ja ne tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa ja niiden kuntoa on tarkkailtava. Lupamääräyksessä 4 on muun muassa määrätty, että varjotalojen välit tulee pitää riittävän kuivina ja kantavina kaikissa olosuhteissa, niin ettei vesi pääse huuhtelevaan lanta-alustoja. Lisäksi on määrätty, että varjotalojen välin tulee olla salaojitettu, ja salaojitus tulee pitää kunnossa ja toimivana. Salaojien vedet tulee johtaa ympärysojiin, jotka on pidettävä kunnossa. Lupamääräyksessä 7 on määrätty myös rehun ja sen raaka-aineiden varastoinnista, määräämällä, että rehuun käytettävät eläinperäiset raaka-aineet on säilytettävä suljetuissa kylmäkonteissa ja valmis rehu tulee jakaa eläimille mahdollisimman pian eikä sen säilyttämisestä, valmistamisesta tai jakelusta saa aiheutua epäsiisteyttä tai terveys- tai hajuhaittaa.

Valvontaviranomainen on 12.12.2023 esittänyt ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen aloitteen Javiko Oy:n ympäristöluvan muuttamiseksi siten, että lupaa täydennetään tilarehustamon toimintaa ja jätehuollon järjestämiseksi asetettavaa vakuutta koskevilla tiedoilla ja lupamääräyksillä. Lisäksi aloitteessa on esitetty, että yhtiö esittää suunnitelman tilarehustamon piha-alueen päällystämisestä sekä varjotalojen kuivatusvesien käsitlemisestä ennen johtamista ojastoon.

Javiko Oy on 4.2.2024 päivätyllä ympäristöluvan muutoshakemuksellaan ilmoittanut hakevansa lupaa salaojien muuttamiseen. Lisäksi hakemuksessa on ilmoitettu, että tilarehustamon toimintakuvaus päivitetään. Muilta osin toiminnan on ilmoitettu pysyvän ennallaan. Hakemuksessa on esitetty muun ohella tilarehustamon toiminnan ja hapottamisen kuvaus sekä toimintojen sijoittuminen. Hakemusta on täydennetty myöhemmin ääneen perustuvien haittaeläinten karkottimien osalta.

Kun otetaan huomioon lupa- ja valvontalautakunnassa kertyneet ja hallinto-oikeudelle muutoin toimitetut asiakirjat, joihin sisältyy muun ohella kuusi tarkastusmuistiota vuosilta 2023–2024, asiassa ei ole tarpeen pyytää enempää selvitystä asian ratkaisemista varten.

Kuivatusvesien käsittelyjärjestelmän rakentamiseen liittyvät vaatimukset

Javiko Oy:n turkistarha sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeän Lintumäen pohjavesialueen (0941051, 1E-luokka) ja vedenottoaivojen välittömässä läheisyydessä ja tarha-alue sijoittuu osittain vedenottamon suojavyöhykkeelle. Valituksenalaisen päätöksen perustelujen sekä Laukaan kunnan

ympäristövalvonnan hallinto-oikeudelle antaman lausunnon mukaan puolet varjotaloista sekä ympärysoja, johon varjotalojen valumavedet tällä hetkellä käsittelemättömänä johdetaan, sijoittuvat pohjaveden pumppaamon ohjeelliselle suojavyöhykkeelle. Lausunnon mukaan pohjavesialueen neljä vedenottamoa ovat ainoa veden lähde läheiselle taajamalle.

Voimassa olevan luvan lupamääräyksessä 4 on määrätty varjotalojen välien kuivana pidosta ja salaojituksesta. Asiassa saadun selvityksen mukaan tarhalla ei ole ollut varjotalojen alueelta muodostuvien valuma- ja kuivatusvesien käsittelyjärjestelmää. Tarhalla johdettavat vedet on ohjattu Multajokeen ja edelleen Leppäveden Ilveslahteen. Vesien johtamista ei saadun selvityksen mukaan ole myöskään toteutettu niin, että näytteenotto suoraan muodostuvista kuivatusvesistä olisi mahdollista. Asiassa saadun selvityksen, mukaan lukien toiminnan valvontahistoriasta esitetyn perusteella toiminnassa ei kaikilta osin ole noudatettu voimassa olevan luvan lupamääräyksiä liittyen kuivatusvesien johtamiseen ja varjotalojen välien kuivana pitoon.

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä on asetettu pohjaveden pilaamiskielto, joka on ehdoton ja pitää sisällään myös vaaran aiheuttamisen kiellon. Ympäristöluvassa on lähtökohtaisesti määrättävä pohjaveden suojaustoimista ja toiminnan sijainti vedenhankinnan kannalta tärkeän pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä edellyttää, että pohjaveden pilaantumisen vaara poistetaan tehokkailla suojatoimenpiteillä.

Ottaen huomioon tarhalla pidettävien eläinten ja varjotalojen lukumäärä, toiminnan sijainti vesistön sekä pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä ja osittain pohjavesialueen suojavyöhykkeellä, on määräys kuivatusvesien käsittelyjärjestelmän toteuttamisesta 5 kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ollut tarpeellinen muun ohella vesistölle ja pohjavesille aiheutuvan kuormituksen vähentämiseksi ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttövaatimuksen toteuttamiseksi. Kun otetaan huomioon alueen herkkyyks, selvitetty valvontahistoria, pitkään jatkunut toiminta ja ne ongelmat, joita alueella on ollut kuivatusvesien johtamisessa ja varjotalojen välien kuivapidossa, on kuivatusvesien käsittelyjärjestelmän toteuttamiselle voitu asettaa valituksenalaisessa päätöksessä asetettu määräaika. Asiaa ei ole arvioitava toisin myöskään valituksessa esitettyjen eläinten poikimisaikaa ja maaperän routaisuutta koskevien perusteiden vuoksi. Lupamääräystä 4.1 ei ole valituksessa esitetyn johdosta muutettava tai kumottava.

Tilarehustamoa koskevat vaatimukset

Valituksenalaisella päätöksellä on tarkennettu tilarehustamossa käytettäviä sivutuote- ja raaka-ainemääriä, niiden käsittelyä ja varastointia sekä rehun valmistamista. Saadun selvityksen mukaan turkistarhalla on ollut toiminnassa oleva tilarehustamo. Toiminnan valvonnassa on havaittu suurimittaista hapotettujen eläinperäisten tuotteiden varastointia. Osin varastointi on tapahtunut avonaisissa konteissa ulkolämpötilassa. Rehustamon toimintaan liittyviä kemikaaleja on myös varastoitu viemäroidyssä hallissa.

Toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan ilmoittanut vastaanottavansa sivutuoteluokkiin 2 ja 3 kuuluvia raaka-aineita. Hakemuksessa on ilmoitettu vastaanotettavien raaka-aineiden määrät ja myös tiedot sivutuototteiden hapotukseen liittyen.

Lupamääräyksessä 7.1 on määrätty vastaanotettavista sivutuoteluokista ja niiden määrästä hakemuksessa ilmoitetun mukaisesti. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain mukainen lupa voidaan myöntää vain hakemuksessa ilmoitettujen tietojen perusteella. Sivutuoteasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvista raaka-aineista on niiden ominaisuuksien vuoksi ilmoitettava ympäristölupahakemuksessa ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella. Koska hakemuksessa on esitetty, että tilarehustamolle otetaan vastaan vain sivutuoteluokkiin 2 ja 3 kuuluvia raaka-aineita, on lupa voitu myöntää vain näiden sivutuoteluokkien vastaanottamiseen ja valvontaviranomaiselle on ilmoitettava, mikäli toiminta ei enää vastaa hakemuksen ja luvan mukaista. Ympäristöluvassa on siten voitu myös määrätä valvontaviranomaiselle ilmoittamisesta, milloin sivutuoteluokissa tai määrissä tapahtuu muutoksia.

Asiassa saadun selvityksen perusteella hapotukseen käytettävät laitteet ovat olleet ulkona varastoituna. Luvan hakija ei ole hakemuksessaan ilmoittanut lopettavansa hapotettujen raaka-aineiden valmistusta. Hakemuksessa on esitetty hapotuksen kuvaus ja muut sen toteuttamiseen liittyvät tiedot. Hakemukseen liitettyssä asemapiirroksessa on esitetty rehun sekoitustila sekä kemikaalien säilytykseen kaksi eri paikkaa.

Hapetus sekä siihen liittyvien kemikaalien säilytys liittyy rehun valmistuksen kokonaisuuteen, jolloin itse hapotuksen ja siihen liittyvien toimintojen sijoittuminen tulee suunnitella osana tilarehustamon toimintakokonaisuutta. Koska hakemuksessa esitetyn perusteella hapotusta tehdään, on valituksenalaisessa päätöksessä tullut antaa määräykset myös hapotukseen, muun ohella siihen liittyvien kemikaalien säilytykseen ja sijoituspaikkaan liittyen.

Toiminnan edellä kuvattu herkkä sijainti ja hapotukseen käytettävien kemikaalien laatu sekä tilarehustamon toiminnoista ja laitteista sekä niiden sijoittumisesta hakemuksessa sekä valvonnan yhteydessä saadut tiedot huomioon ottaen on valituksenalaisessa päätöksessä ollut tarpeen määrätä hapotukseen käytettävien kemikaalien ja tilarehustamon toimintojen sijoittelusta lupamääräyksissä 7.1 ja 7.7 esitetysti. Samoin perustein suunnitelmalle tilarehustamon toimintojen uudelleen sijoittamisesta on ollut tarpeen asettaa määräaika. Tilarehustamon jätevesien umpikaivojen varustamisesta täyttymishälyttimellä on niin ikään voitu lupamääräyksessä 7.4 määrätä ottaen huomioon toiminnan sijainti pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä. Edellä todetusti ympäristönsuojelulain mukainen ehdoton pohjaveden pilaamiskielto pitää sisällään myös vaaran aiheuttamisen kiellon, mikä tarkoittaa, ettei toiminnan tarvitse aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista.

Hallinto-oikeus toteaa, että eläinlääkinnällisen valvonnan ja ympäristövalvonnan vaatimukset eroavat toisistaan päämääriltään ja sisältävät toisistaan poikkeavia vaatimuksia, jotka saattavat kuitenkin olla osin päällekkäisiä. Ympäristöluvassa asetetuilla tilarehustamoa koskevilla määräyksillä ehkäistään muun ohella sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden varastoinnista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Valituksenalaisessa päätöksessä asetetut sivutuotteiden raportointia ja merkintöjä koskevat velvoitteet ovat turkistarhan tilarehustamoille tavanomaisia ja ne ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi, pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä sen varmistamiseksi, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä. Toiminnanharjoittajalla on selvilläolovelvollisuus myös tilarehustamoon liittyvistä ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

Tilarehustamoon liittyen annetut määräykset 7.1–7.7 ovat tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi eikä niitä ole valituksessa esitetyn johdosta muutettava tai kumottava.

Kaasutykin käyttöä koskevat vaatimukset

Asiassa saadun selvityksen mukaan tarhalla on otettu käyttöön haittaeläinten karkottamiseen ääneen perustuva kaasutykki.

Kuten valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on todettu, myös hallinto-oikeus toteaa, että ensisijaisen keinon haittaeläinten vähentämiseen tulisi olla tarha-alueen siistinä ja avoimena pito.

Kaasutykin laukausten aiheuttama melu on kovaa, yllättävää ja ympäristöstä poikkeavaa, minkä vuoksi se voidaan kokea erityisen häiritsevänä erityisesti yöaikaan. Turkistarhan lähialueille sijoittuu suhteellisen tiivistä asutusta. Lähimmät melulle altistuvat kohteet sijaitsevat useassa eri ilmansuunnassa noin 500–700 metrin etäisyydellä. Saadun selvityksen perusteella karkottimen aiheuttamasta meluhaitasta on jo tullut ympäristönsuojeluun joitakin valituksia.

Ottaen huomioon, että ääneen perustuvan karkottimen jatkuva käyttö aiheuttaa meluhaittaa ympäröivälle asutukselle ja torjuntaan on käytettävissä mekaanisia keinoja ja kemiallisia valmisteita eikä ääneen perustuvan karkottimen tule muutoinkaan olla ensisijainen keino, on kaasutykin yöaikaisen käytön kieltäminen perusteltua kohtuuttoman rasituksen ehkäisemiseksi.

Lupamääräyksiä 8.1 ja 8.2 ei ole valituksen johdosta muutettava tai kumottava.

Vakuuden muuttaminen

Javiko Oy:n voimassa olevassa luvassa ei ole kuvausta rehustamon jätehuollosta eikä jätehuollon varmistamiseksi vaadittavasta ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesta vakuudesta. Valituksenalaisella

päätöksellä toiminnalle on asetettu 5 000 euron vakuus tilarehustamon lopettamistoimien asianmukaisen suorittamisen varmistamiseksi.

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan vakuus on määrätty huomioiden toiminnan laajuus ja luonne, valvontahistoria, sekä tilalla vastaanotettavien, käsiteltävien ja varastoitavien eläinperäisten sivutuotteiden enimmäisvarastointimäärä. Ruokinnan painopiste tarhalla on nojannut tarhalla hapotettujen ja varastoitujen eläinperäisten sivutuotteiden hyödyntämiseen ja sivutuotteiden varastointimäärät ovat olleet hyvin suuria, varastointiaika on myös ollut pitkä. Vakuuden määrään liittyen on päätöksen perusteluissa todettu myös muun ohella seuraava: ”Päätöksessä on varastoitavien rehun raaka-aineiden määräksi rajattu 100 tonnia. Jätteeksi muodostuneen sivutuotteen hävityskustannus on puhelimitse Honkajoki Oy:ltä saadun tiedon mukaan noin 250 euroa/t, kuljetuskustannukset ovat ympäristöministeriön julkaiseman jätevakuusoppaan mukaan 0,13–0,20 euroa/km/t (alv 0 %) ja likaisten IBC-konttien hävitysmaksu 50–100 euroa/kpl (alv 0 %). Vakuus on laskettu oletuksella, että hävitettävää jätettä olisi IBC-konteissa 15 tonnia ja se toimitettaisiin Honkajoki Oy:lle.”

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminnan mahdollisesti loppuessa tilarehustamon raaka-aineet ja rehu muuttuvat jätteeksi. Vakuuden realisoituessa on kyse tilanteesta, jossa toiminnanharjoittaja on maksukyvytön ja jätehuoltoa tai jälkitoimenpiteitä on saatettu laiminlyödä. Tällaisessa tilanteessa on odotettavissa, että velvoitteita ei kyetä enää täyttämään asianmukaisesti ja alueelle on saattanut kertyä käsittelyä edellyttäviä jätteitä. Vakuus on tarpeen lopettamistoimien asianmukaisen suorittamisen varmistamiseksi ja käyttämättä jääneiden eläinperäisten sivutuotteiden, rehun raaka-aineiden, mahdollisen rehun ja rehustamon muiden jätteiden toimittamiseksi loppukäsittelyyn. Se, että toiminta on valittajan mukaan ollut tähän mennessä ongelmatonta, ei ole peruste vakuuden alentamiselle, sillä lähtökohtaisesti vakuuden tulee kattaa koko sallitun jätemäärän toimittaminen johonkin toiseen laitokseen.

Valituksessa esitetty 1 000 euron suuruinen vakuus ei ole riittävä jätehuollon varmistamiseksi eikä valittaja muutoinkaan ole esittänyt sellaisia perusteita, joiden perusteella vakuutta olisi syytä muuttaa tai kumota.

Johtopäätös

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus toteaa, ettei valituksenalaista päätöstä ole valituksen johdosta muutettava tai kumottava. Hallinto-oikeus ei hallintolain 8 a luvun mukaisesti ota kantaa valituksessa esitettyihin kanteluluontoisiin perusteisiin, esimerkiksi epäilyksiin päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Laukaan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **2.3.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Reko Vuotila sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen.

Esittelijä Maiju Sulin

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös ja maksu**

Javiko Oy, oikeudenkäyntimaksu 310 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Laukaan kunnanhallitus

Laukaan kunnan eläinlääkäri

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#